

21 januari 2010 - nummer 5 - jaargang 2009 - 2010

Inhoud

Uitgelicht...

Opvolger Lissabonstrategie voor de komende tien jaar is in de maak

Commissies behandelen Groenboek bewijsverkrijging

Programma van Stockholm aangenomen

Nieuws uit de Kamer

JBZ-commissie: handelwijze minister doet afbreuk aan staatsrechtelijke rol Kamer

Van Rompuy bezoekt Nederlandse parlement: EU-vlag in top op Mauritsstoren

Vinger aan de pols met betrekking tot rechtsbescherming vermeende terroristen

Nieuw Benelux-Verdrag stap dichterbij

Nieuws uit Europa

Spanje neemt Europees Raadsvoorzitterschap over

Signalering

Voorzitter Eerste Kamer bezoekt Straatsburg

Nieuwe Europese Voorstellen

Uitgelicht...

Opvolger Lissabonstrategie voor de komende tien jaar is in de maak

15 december 2009 - De vaste commissie voor Europese Samenwerkingsorganisaties heeft op 15 december 2009 gesproken over het werkdokument van de Europese Commissie over de toekomstige 'EU 2020 strategie'. In het komende half jaar wordt de huidige Lissabonstrategie vervangen door een nieuwe strategie voor de komende tien jaar. De nieuwe strategie bouwt dan ook voort op de resultaten van de Lissabonstrategie en op de lering die daaruit is getrokken. Het raadplegingsdocument geeft de visie van de Commissie op hoe het herstel na de crisis kan worden vastgehouden en een nieuwe crisis kan worden voorkomen. Drie punten staan centraal: kennis als meerwaarde, kansen bieden in een samenleving die niemand uitsluit, en een concurrerende, groenere netwerkeconomie creëren.

In de raadpleging wordt voorgesteld dat de conclusies van de Europese voorjaarsraad van 2010 de zogenoemde "geïntegreerde richtsnoeren" ondersteunen en het beleid bevestigen dat de EU en de lidstaten in partnerschap moeten voeren. De nieuwe richtsnoeren zouden de richtsnoeren vervangen die sinds 2005 in het kader van de Lissabonstrategie van kracht zijn. De lidstaten zou worden verzocht voor elk van deze streefdoelen vijfjarendoelstellingen vast te leggen die aangepast zijn aan hun specifieke omstandigheden en uitgangspunten. De Commissie en de Europese Raad zullen jaarlijks de vorderingen in de lidstaten en op EU-niveau nagaan.

De commissie ESO heeft op 16 december 2009 een brief gestuurd aan de regering met het verzoek om een kabinetsreactie op het voorstel. Op 15 januari ontving de Kamer een afschrift van de kabinetsreactie aan de Europese Commissie op het consultatiedocument. Een BNC-fiche heeft de Kamer nog niet mogen ontvangen. In haar reactie aan de Europese Commissie onderstreept de regering het belang van een ambitieuze post-2010 strategie om de grote verschillen tussen lidstaten voor wat betreft de resultaten van de Lissabon Strategie te overbruggen. Nederland zal onder andere inzetten op duurzame groei en werkgelegenheid, verhoging van de arbeidsproductiviteit, en vergroting van de arbeidsparticipatie als uitgangspunten voor de nieuwe strategie. De regering

benadrukt verder dat concrete afspraken nodig zijn over doelstellingen en maatregelen, waardoor het voor lidstaten makkelijker wordt elkaar aan te spreken wanneer resultaten achterblijven bij de gestelde doelen. Daarbij is het volgens de regering wel van belang dat nationale verantwoordingsrapportages op eenduidige wijze inzicht geven in de geboekte vooruitgang.

Het onderwerp zal aan de orde komen tijdens de door Van Rompuy aangekondigde ingelaste Europese Raad van 11 februari 2010.

lees meer

[Dossier E090092 op de Europapoort](#)

Commissies behandelen Groenboek bewijsverkrijging

22 december 2009 - De vaste commissies voor Justitie en voor de JBZ-Raad hebben op 22 december 2009 een [brief](#) aan de minister van Justitie verzonden met daarin vragen en opmerkingen over het [Groenboek](#) van de Europese Commissie over de bewijsverkrijging in strafzaken tussen lidstaten en het garanderen van de toelaatbaarheid van bewijs (zie eerder EUpdate nrs. [3](#) en [4](#)). De commissies zijn van mening dat een gematigd positieve grondhouding ten aanzien van het Groenboek gerechtvaardigd is. Zij zijn evenwel niet overtuigd van de wenselijkheid van één uniform instrument voor de gehele Europese Unie dat is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning en dat alle soorten bewijs dekt. De commissies stellen verder vragen over de categorieën bewijsvragen die zij onderscheiden en over de top-down benadering waarvoor de Europese Commissie heeft gekozen. Aan het slot van de brief worden ook nog enige vragen gesteld over de [Road Map](#) met betrekking tot de harmonisatie van strafprocessuele waarborgen die de JBZ-Raad in oktober vorig jaar aannam. De commissies willen onder meer van de regering weten wat haar ideaalbeeld is van strafrechtelijke samenwerking in de Europese Unie.

De commissies zijn tevens van mening dat het van belang is dat de Eerste Kamer de dialoog aangaat met de Europese Commissie. Zij hebben daarom op 19 januari 2010 een [brief](#) met vragen en opmerkingen over het Groenboek aan de plenaire vergadering voorgelegd. Deze komen grotendeels overeen met de vragen en opmerkingen aan het adres van de regering. De plenaire vergadering heeft de brief vastgesteld, waarna deze aan de vice-president van de Commissie is verstuurd.

lees meer

[Dossier 4.2.202 op de Europapoort](#)

Programma van Stockholm aangenomen

11 december 2009 - Tijdens de Europese Raad van vrijdag 11 december 2009 is het [Programma van Stockholm](#), het nieuwe JBZ-meerjarenprogramma voor de periode 2010-2014, met algemene stemmen [aangenomen](#). De Europese Raad heeft de Commissie verzocht een actieplan voor de uitwerking van het programma op te stellen, dat uiterlijk in juni 2010 moet worden aangenomen. Op 30 november en 1 december 2009 hadden de ministers en staatssecretarissen zich in de JBZ-Raad reeds over het Stockholm Programma gebogen. Het programma is bedoeld om de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht de komende jaren verder te ontwikkelen. Het telt na vaststelling door de Europese Raad zes speerpunten:

- bevordering van burgerschap en bescherming van grondrechten;
- een Europa van wet en justitie;
- een Europa dat bescherming biedt en georganiseerde misdaad, terrorisme en andere dreigingen het hoofd biedt;
- toegang tot Europa in een geglobaliseerde wereld;
- een Europa van verantwoordelijkheid, solidariteit en partnerschap in migratie- en asielaangelegenheden. Onder dit speerpunt valt onder meer de doelstelling om in 2012 een gemeenschappelijk asielstelsel tot stand te brengen;
- de rol van Europa in een geglobaliseerde wereld: de externe dimensie.

Het programma bevat tientallen initiatieven om deze speerpunten te verwezenlijken. De Nederlandse bewindslieden toonden zich zeer tevreden over de inhoud van het document. Veel punten die deel uitmaakten van de Nederlandse inzet hadden in het programma een plaatsje gekregen. De vaste

commissie voor de JBZ-Raad constateerde evenwel in haar vergadering van 22 december 2009 dat de opmerkingen en aanbevelingen van haar leden, gedaan tijdens een mondeling overleg op 27 oktober 2009 (zie EUpdate nr. 2), nauwelijks waren meegenomen door de JBZ-bewindslieden. De commissie overweegt daarom om in de toekomst over belangrijke onderwerpen op JBZ-terrein een plenair debat te houden en af te sluiten met bijvoorbeeld een motie.

lees meer

[Dossier 1.0.31 op de Europapoort](#)

Nieuws uit de Kamer

JBZ-commissie: handelwijze minister doet afbreuk aan staatsrechtelijke rol Kamer

15 december 2009 - De vaste commissie voor de JBZ-Raad zet de discussie over het passeren van het parlementaire instemmingsrecht door minister van Justitie Hirsch Ballin voort (zie eerder EUpdate nr. 4). De minister was in de JBZ-Raad van 30 november 2009 met twee ontwerpbesluiten akkoord gegaan terwijl hij wist dat de Eerste Kamer instemming onthouden had. In een brief d.d. 15 december 2009 laat de commissie de minister weten dat zij zijn schriftelijke uitleg, waarin hij zijn handelwijze verdedigt, niet bevredigend vindt. De commissie constateert dat het niet de eerste keer is dat de minister het (voorheen) in de goedkeuringswet bij het Verdrag van Nice vastgelegde instemmingsrecht van de Eerste Kamer passeert (zie ook EUpdate nr. 1). Ook verbaast zij zich over het feit dat in de uitleg van de minister niet wordt gemotiveerd waarom het niet mogelijk was te voldoen aan de formele vereisten die de Kamer al sinds jaar en dag stelt: tijdige aanbieding van relevante Europese wetgevingsdocumenten, die openbaar zijn en in het Nederlands opgesteld.

De minister was bekend met de vaste praktijk van de Eerste Kamer om instemming te onthouden indien niet aan deze formele vereisten is voldaan, zo constateert de commissie. Ondanks het feit dat zij de minister herhaaldelijk gevraagd heeft zorg te dragen voor de kwaliteit van de geannoteerde agenda en de daarbij behorende documenten, werd de commissie in de aanloop naar de JBZ-Raad van 30 november jl. echter wederom met gebreken geconfronteerd. Nadat de Kamer als gevolg van deze gebreken instemming had onthouden, heeft de minister niet direct contact opgenomen met de commissie of de Kamer, maar eerst rugdekking gezocht en gekregen van de ministerraad. Ook hierover verbaast de commissie zich, te meer daar – in haar woorden – “een machtiging van de ministerraad niet kan bewerkstelligen dat een onjuist besluit in een juist besluit verandert”.

De commissie concludeert dat de handelwijze van de minister onjuist is geweest en dat hij daarmee afbreuk heeft gedaan aan de staatsrechtelijke rol van de Eerste Kamer, hetgeen de commissie zeer betreurt. De commissie gaat ervan uit dat de minister haar conclusie deelt. Mocht dat niet het geval zijn, dan wordt de bewindsman verzocht op korte termijn een weerwoord te geven. Tot op heden werd geen reactie ontvangen.

lees meer

[Dossier 4.2.198 op de Europapoort](#)

[Dossier 4.2.211 op de Europapoort](#)

Van Rompuy bezoekt Nederlandse parlement: EU-vlag in top op Mauritstoren

6 januari 2010 - De Voorzitter van de Europese Raad, de heer Van Rompuy, bracht op 6 januari 2010 een bezoek aan de Eerste Kamer, waar hij sprak met de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer. Van Rompuy is sinds 1 januari van dit jaar in functie als de eerste permanente Voorzitter van de Europese Raad. De functie staat bekend als de president van Europa.

Voorafgaand aan het bezoek van de Raadsvoorzitter hesen de Kamervoorzitters gezamenlijk de Europese vlag op de Mauritstoren van de Eerste Kamer. Kamervoorzitter Van der Linden stelde met genoeg vast dat de Europese vlag als symbool van Europese verbondenheid ook in Nederland niet langer omstreden is. Met het hijsen van de vlag op het Binnenhof wordt eveneens tot uitdrukking gebracht dat de Eerste en Tweede Kamer, evenals de andere parlementen in de Europese Unie, nauw betrokken waren bij de totstandkoming van het Verdrag van Lissabon en dankzij dit verdrag een formele rol spelen bij de totstandkoming van Europese regelgeving.

Na afloop typeerde Eerste Kamervoorzitter Van der Linden het gesprek met Van Rompuy als indringend en inspirerend. Hij verklaarde dat het Nederlandse parlement zeer vereerd was door het feit dat het eerste officiële bezoek van Van Rompuy het Binnenhof betrof. Tweede Kamervoorzitter Verbeet voegde daaraan toe dat de wijze waarop beide Kamers de rol van de nationale parlementen onder het nieuwe Verdrag van Lissabon invullen, onderwerp van gesprek met Van Rompuy was geweest.

In zijn verklaring na afloop stelde Van Rompuy een informele Europese Raad in het vooruitzicht op 11 februari 2010 in Brussel. In samenwerking met Commissievoorzitter Barosso en het Spaanse voorzitterschap verwacht Van Rompuy daar een voorstel voor een concrete strategie te kunnen presenteren als Europese vervolgstap op de Klimaatconferentie van Kopenhagen. Tevens wil hij tijdens deze informele Raad komen tot een plan van aanpak om een duurzame economische groei te realiseren van ten minste 2%. Van Rompuy acht dit absoluut noodzakelijk wil Europa ook in de toekomst haar sociaal model kunnen blijven financieren. Dat dit geen gemakkelijke opgave is, stak Van Rompuy niet onder stoelen of banken. 2009 was in sociaal en economisch opzicht een annus horribilis en de economische groeiprognose voor de Europese Unie is zo'n 0,6%, terwijl het twee- tot drievoudige vereist is om de "European way of life" duurzaam mogelijk te maken, aldus Van Rompuy.

Vinger aan de pols met betrekking tot rechtsbescherming vermeende terroristen

19 januari 2010 - De vaste commissie voor Justitie blijft een vinger aan de pols houden met betrekking tot de rechtsbescherming van personen die verdacht worden van banden met Osama bin Laden, het Al Qa'ida-netwerk en de Taliban. In oktober 2009 stuurde de commissie de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken reeds een brief over het regeringsstandpunt ten aanzien van het voorstel van de Europese Commissie voor een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 881/2002 tot vaststelling van bepaalde specifieke beperkende maatregelen tegen deze terreurverdachten (zie EUpdate nr. 2). Dit voorstel is inmiddels door de Raad aangenomen en op 23 december 2009 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie. Ook de brief van de commissie is inmiddels beantwoord. De commissie besprak het antwoord van de regering in haar vergadering van 22 december 2009 en besloot de regering te vragen haar een overzicht te verschaffen van relevante recente ontwikkelingen op VN-niveau op het gebied van beperkende maatregelen zoals bevrozing van tegoeden en economische middelen. Ook verzoekt de commissie de regering haar een jaar na de inwerkingtreding van de verordening te informeren over de werking en effectiviteit ervan. Beide verzoeken werden vastgelegd in een brief, die op 19 januari 2010 aan de Minister en de Staatssecretaris van Buitenlandse zaken werd verzonden.

lees meer

Dossier E090070 op de Europapoort

Nieuw Benelux-Verdrag stap dichterbij

19 januari 2010 - Het nieuwe Benelux-Verdrag is een stap dichterbij gekomen nu de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking en voor Europese Samenwerkingsorganisaties de schriftelijke behandeling van de goedkeuringswet hebben afgerond. Na goedkeuring van dit Verdrag komt het voorheen geldende Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie te vervallen. Tijdens de behandeling van het nieuwe Benelux-Verdrag zijn onder andere het programma van de Benelux Unie, de invulling van de voortrekkersrol binnen de Europese Unie en de samenwerking met de Duitse deelstaat Noordrijn Westfalen door de Benelux Unie aan de orde gekomen.

In het Verdrag stelt de Benelux Unie zich tot doel om de samenwerking tussen de verdragsluitende partijen te verdiepen en uit te bouwen, opdat de Benelux Unie een voortrekkersrol kan vervullen binnen de Europese Unie. De samenwerking binnen de Benelux Unie richt zich hoofdzakelijk op drie thema's: de interne markt en economische unie, duurzame ontwikkeling en justitie of binnenlandse zaken. Deze thema's zijn uitgewerkt in een Gemeenschappelijk Werkprogramma dat loopt tot en met 2012. Daarbij wordt er in een jaarlijks werkplan nadere invulling gegeven aan het Werkprogramma.

Nieuws uit Europa

Spanje neemt Europees Raadsvoorzitterschap over

1 januari 2010 - Per 1 januari van dit jaar heeft Spanje het Raadsvoorzitterschap voor de eerste zes maanden van 2010 overgenomen van Zweden. De Spanjaarden hebben binnen het zogenaamde 'Trio Voorzitterschap' met België en Hongarije een gezamenlijk werkprogramma opgesteld voor de periode die loopt van januari 2010 tot juli 2011. Het Spaanse voorzitterschap heeft een aantal prioriteiten gesteld voor zijn programma. Eén van de hoofddoelstellingen is het bestrijden van de economische crisis. Het aannemen van de 'EU 2020 Growth and Employment Strategy' hangt daar nauw mee samen. De volledige uitvoering en implementatie van het Verdrag van Lissabon is een ander belangrijk doel van het Spaanse voorzitterschap.

Met belangstelling wordt uitgekeken naar de wijze waarop Madrid zelf invulling zal geven aan zijn voorzittersrol onder het nieuwe Verdrag. Het Verdrag van Lissabon introduceert namelijk een vaste voorzitter van de Europese Raad en een Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, waarmee Spanje nauw zal moeten samenwerken. Deze functies worden vervuld door respectievelijk Herman van Rompuy en Catherine Ashton. De wijze waarop het Spaanse voorzitterschap de samenwerking met de voorzitter van de Europese Raad en de Hoge Vertegenwoordiger voor het Buitenlands Beleid invult, zal mogelijk de toon zetten voor de toekomstige verhoudingen tussen deze spelers.

Tijdens het Spaanse voorzitterschap zal eveneens nadere invulling worden gegeven aan de institutionele architectuur van het Europees buitenlands beleid, die door het Verdrag van Lissabon op een aantal punten gewijzigd is. Zo zal Baroness Ashton naar verwachting eind april een voorstel presenteren voor de inrichting van de Europese Dienst voor Extern Optreden, dat momenteel onderwerp is van stevige discussies tussen lidstaten, Commissie, en het Europees Parlement.

lees meer

[Werkprogramma Spaanse Voorzitterschap EU](#)

Signalering

Voorzitter Eerste Kamer bezoekt Straatsburg

25 januari 2010 - Van 25 tot en met 27 januari 2010 brengt de Voorzitter van de Eerste Kamer, de heer Van der Linden, een bezoek aan de Raad van Europa in Straatsburg. Op maandag 25 januari zal hij tot "Honorary President" van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa worden benoemd. Ook zal de Voorzitter ontmoetingen hebben met de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, de (nieuw verkozen) Voorzitter van de Parlementaire Assemblee, Mensenrechtencommissaris Hammarberg, de Voorzitter van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), de heer Costa, en de Nederlandse regeringsvertegenwoordiging bij de Raad.

Nieuwe Europese Voorstellen

22 januari 2010 - Ten behoeve van de Europese werkzaamheden van de Eerste Kamer wordt wekelijks een overzicht samengesteld van recent gepresenteerde Europese voorstellen. Links naar de drie meest recente overzichten – verdeeld naar Directoraat Generaal én naar beleidsverantwoordelijke commissies in de Eerste Kamer – treft u hierbij aan. Indien het wenselijk wordt geacht dat het voorstel nader bestudeerd wordt door de Kamer kan dit aan de orde worden gesteld in de beleidsverantwoordelijke commissie van de Eerste Kamer. Indien u als lezer van deze EUpdate het wenselijk acht dat een Europees voorstel expliciete aandacht van de Eerste Kamer krijgt, kunt u dat aangeven door gebruikmaking van het contactformulier op de Europapoort. Zodra een commissie van de Eerste Kamer besluit een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, wordt een apart dossier aangemaakt op de Europapoort.

lees meer

[Week 51](#)

[Week 52](#)

[Week 53, 1 en 2](#)

[Week 3](#)

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de [redactie](#).